

Finansregnskap

Case i tabellarisk avslutning
Olsen Handel AS (25 %)
(student)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Oppgave

- Generelt
 - Per Olsen er eier av aksjeselskapet Olsen Handel AS.
 - Selskapet driver handelsvirksomhet
 - De skal avslutte regnskapet for 20x1.
 - Ta nødvendige forutsetninger
 - Foreløpig saldobalanse per 31.12.20x1 følger vedlagt.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Oppgave

- Spørsmål a:
 - Utarbeid resultatregnskap for 20x1 og balanse per 31.12.20x1 i samsvar med oppstillingsplanen i regnskapsloven.
 - Avslutt regnskapet tabellarisk med utgangspunkt i vedlagt (foreløpig) saldobalanse per 31.12.20x1.
 - Til bruk ved avslutningen av regnskapet er det oppgitt 15 tilleggsopplysninger (momenter)
 - Se bort i fra merverdiavgift ved løsning av oppgaven.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Tilleggsmomenter per 31.12.20x1

1	Varebilen ble solgt 30.6.20x1 for 75 000 kroner. Varebilen kostet 200 000 kroner i innkjøp. Ved kjøpet var økonomisk levetid beregnet til 5 år og utrangeringsverdi (restverdi) ved utløpet av levetiden var beregnet til 50 000 kroner. Bedriften bruker en lineær avskrivningsplan i regnskapet.
2	Inventaret kostet 160 000 kroner i innkjøp. Avskrivningssatsen er 25 %.
3	Bedriften har foretatt varetelling per 31.12.20x1. Varetellingslistene viste en samlet kostpris på 370 000 kroner. Varer opptalt til 50 000 kroner kan kun selges for 30 000 kroner. Varelageret vurderes etter laveste verdis prinsipp.
4	En av kundene B. Lakk er konkurs. Utestående krav er på 10 400 kroner. Det eksisterer ikke usikkerhet knyttet til vurdering av de øvrige fordringene.
5	Husleie er på 10 000 kroner per måned. Husleien betales på forskudd for to måneder.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

6	Aksjene regnes som en kortsiktig investering og vurderes etter markedsverdi prinsippet. Bokført verdi tilsvarer kostpris. Virkelig verdi per 31.12.20x1 er på 21 000 kroner.
7	Bankinnskudd (folie). Kontoutskriften fra banken viser en saldo på 113 000 kroner inklusive opptjente, ikke bokførte renter per 31.12.20x1.
8	Kassakredittkontoen. Kontoutskriften per 31.12.20x1 viser en saldo på 32 938 kroner inklusive påløpne, ikke bokførte renter.
9	Lån Finansbanken. Rentesatsen er 10 % per år. Rentene betales på etterskudd. Renter og avdrag betales to ganger per år, senest 1. oktober 20x1.
10	Påløpt, ikke betalt lønn til ansatte per 31.12.20x1 er 5 000 kroner.
11	De ansatte har krav på 5 ukers ferie. Ordinær lønn per måned er 55 000 kroner. Påløpne feriepenger og skyldig arbeidsgiveravgift for desember er ikke bokført. Feriepenger beregnes etter en sats på 12 %.
12	Arbeidsgiveravgift beregnes etter en sats på 14,1 %.

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

13	Skattesatsen er på 25 %. • Gevinst (tap) ved salg av aksjer er skattefritt (ikke fradragsberettiget). Bokført verdiendring på en aksje (jf. moment 6) regnes som en permanent resultatforskjell. • I årets regnskap er det kostnadsført 2 600 kroner i representasjonsutgifter. Beløpet er ikke fradragsberettiget ved inntektsligningen (og regnes som en permanent resultatforskjell). • Utsatt skatt eller utsatt skattefordel per 31.12.20x1. Skatteøkende midlertidig forskjell er 100 000 kroner per 1. januar og 90 000 kroner per 31. desember.
14	Aksjekapitalen består av 100 aksjer pålydende 1 000 kroner. Per Olsen ønsker om mulig å utdele 20 % av aksjekapitalen (200 kroner per aksje) i aksjeutbytte.
15	Resultatdisponering. Årets resultat (etter avsetning til utbytte) avsettes til annen egenkapital eventuelt overføres til udekket tap dersom resultatet viser underskudd.

Spørsmål b:
Hva kunne maksimalt ha vært avsatt til utbytte i årets regnskap?

Årsregnskapet Lærebok 5. utgave en grunnleggende innføring TROND KRISTOFFERSEN

Varebil (1)

- Årlige avskrivninger utgjør:

$$\frac{\text{Kostpris} - \text{restverdi}}{\text{Økonomisk levetid}} = \text{_____} =$$

I salgsåret beregnes avskrivningene for perioden bilen har vært i bruk dvs. fram til 30.6.20x1 (6 måneder):
= $30\,000 \cdot 6/12 = 15\,000$

Varebil (1)

- Solgt varebil – beregning av gevinst eller tap

$$\begin{aligned} &= \text{Balanseverdi 1.1.20x1} \\ &- \text{Avskrivning 1.1. til 30.6.20x1} \quad \text{_____} \\ &= \text{Balanseverdi den 30.6.20x1} \quad \text{_____} \\ &\text{Salgssum (se saldobalansen)} \quad \text{_____} \\ &= \text{Gevinst ved salg} \end{aligned}$$

Gevinst eller tap ved avgang presenteres netto i regnskapet.
Gevinst er en inntekt, mens et tap vil være en kostnad.

Varebil (1)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Varebil	80 000							
Salgs- gevinst		75 000						
Avskrivning varebil								

Saldoen på kontoen er forskjellen mellom debet- og kreditbeløpene.

Saldoen etter foretatt avslutningspostering
overføres direkte til kolonnen for resultat eller balanse.

Inventar (2)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Inventar	120 000							
Avskrivning inventar								

Avskrivningen beregnes som:

Kostpris · avskrivningssats = 160 000 · 25 % = 40 000 kroner

(25 % årlig avskrivning betyr 4 års økonomisk levetid: 100/4 år = 25 % per år)

Varelager (3)

Beholdningsendring

Varelager til kostpris

– Ukurans

= Balanseført verdi UB

Bokført verdi

Beholdningsøkning

Varelageret vurderes etter laveste verdis prinsipp.
Ukurante varer nedskrives til virkelig verdi.

Varelager (3)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Varelager	320 000							
Varekjøp	1 100 000							

Varekjøp – økning i beholdning = Varekostnad

Kundefordringer (4)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Kunde- fordringer	80 400							
Tap på fordring	0							

Kundefordringer vurderes etter laveste verdis prinsipp.
Fordringer som er tapt kostnadsføres.

Husleie (5)

Husleiekostnaden er på
Forskudd husleie UB er

Husleiekostnad
Betalt i husleie (ifølge resultatkontoen)
+ Påløpt husleie ved periodens slutt
– Påløpt husleie ved periodens begynnelse
+ Forskudd husleie ved periodens begynnelse
– Forskudd husleie ved periodens slutt
= Husleiekostnad

Husleie (5)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Forskudd husleie	10 000							
Husleie	130 000							

Aksjer (6)

Aksjebeholdningen vurderes etter markedsverdi prinsippet.
Verdipøkning og verdinedgang resultatføres.

	Kostpris	Virkelig verdi	Balanse verdi
Aksjer			

Verdipøkningen på
men er ikke skattepliktig (permanent resultatforskjell)

Aksjer (6)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Aksjer	16 000							
Verdiøkning aksjer		0						

Bankinnskudd folie (7)

Bankinnskudd folie

Saldo ifølge saldobalansen

+ Renter per 31.12.20x1

= Saldo per 31.12.20x1

Renteinntekter

Saldo ifølge saldobalansen

+ Renter per 31.12.20x1

= Renteinntekter for 20x1

Bankinnskudd folie (7)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Bank (folie)	111 000							
Rente- inntekt		4 000						

Kassakreditt (8)

Kassakreditt

Saldo ifølge saldobalansen

+ Renter per 31.12.20x1

= Saldo per 31.12.20x1

- Kassakreditt er et lån som primært skal finansiere kapitalbehovet i driften dvs. normalt varebeholdning og kundefordringer.
- En kassakreditt fungerer omtrent på samme måte som et vanlig bankinnskudd. Banken belaster kontoen direkte for påløpne renter og gebyrer.

Påløpne renter lån (9)

Påløpne renter 31.12.20x1:

Påløpne, ikke betalte renter lån

Saldo ifølge saldobalansen

– Saldo per 31.12.20x1

= Nedgang i året (perioden)

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Rentekostnader (8, 9)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Lån		160 000						
Kassa- kredit		31 438						
Påløpne renter		6 500						
Rente- kostnad	25 000							

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Lønn (10)

Lønnskostnad

Utbetalt lønn (ifølge saldobalansen)

+ Påløpt lønn ved periodens slutt

– Påløpt lønn ved periodens begynnelse

– Forskudd lønn ved periodens slutt

+ Forskudd lønn ved periodens begynnelse

= Lønnskostnad ¹⁾

1) Utbetalt lønn + økt skyldig lønn = Lønnskostnad

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Lønn (10)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Skyldig lønn		4 000						
Lønn	599 000							

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Feriepenger (11)

Kostnader til feriepenger (FP)

Feriepengekostnad = Lønnskostnad · 12 %

=

– Resultatført ifølge saldobalansen

= For lite kostnadsført

Påløpne ikke betalte feriepenger

Saldo i følge saldobalansen

+ For lite kostnadsført

= Påløpne feriepenger per 31.12.20x1

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Feriepenger (11)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutningsposter		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Påløpne feriepenger		65 400						
Feriepenger	65 400							

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Arbeidsgiveravgift (12)

Kostnad til arbeidsgiveravgift = Lønnskostnad inkl. feriepenger · 14,1 %

Kostnader til arbeidsgiveravgift (AGA)

Lønn · 14,1 % =

Feriepenger · 14,1 % =

– Resultatført ifølge saldobalansen

= For lite kostnadsført

Økt skyldig AGA av FP

Økt skyldig AGA av lønn

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Arbeidsgiveravgift (12)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutningsposter		Resultat		Balanse	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Skyldig AGA av FP		9 222						
Skyldig AGA av lønn		7 755						
Arbeidsgiveravgift	86 067							

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Skattekostnad (13)

Resultat før skatt

Sum inntekter
– Sum kostnader
= Resultat før skatt

Inntektene består av salgsinntekter, gevinst ved salg av varebil
verdiøkning aksjer og renteinntekter.

Kostnadene består av varekjøp, lønn og sosiale utgifter,
avskrivning, renter, tap på fordringer, representasjon, husleie
og diverse utgifter.

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Skattekostnad (13)

Resultat før skatt

Permanente forskjeller

+ Ikke fradragsberettiget representasjon
– Ikke skattepliktig verdiøkning aksjer
= Grunnlag skattekostnad
+ Nedgang skatteøkende midlertidige forskjeller
= Grunnlag betalbar skatt
Betalbar skatt
+ Nedgang utsatt skatt
Skattekostnad

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Skattekostnad (13)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutnings- posterings		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Utsatt skatt		25 000						
Betalbar skatt		0						
Skatte- kostnad	0							

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatdisponering (14, 15)

Beregning av aksjeutbytte

Aksjekapital

- 20 % aksjeutbytte (= kr 200 per aksje)

Disponering av årsoverskuddet

- Årsoverskudd
- Avsatt til aksjeutbytte
- Avsatt til annen egenkapital

Sum

Årsregnskapet

Lærebok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Resultatdisponering (14,15)

Olsen Handel AS	Saldobalanse		Avslutningsposter		Resultat 20x1		Balanse 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
Annen egenkapital		90 000						
Skyldig aksjeutbytte		0						
Avsatt til aksjeutbytte	0							
Til annen egenkapital	0							

Årsregnskapet

Lærerbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN

Spørsmål b: Beregning av maksimalt aksjeutbytte

Utbyttegrunnlag, jf. aksjeloven § 8-1 første til tredje ledd

	Netto eiendeler inkl. skatt ¹
–	Aksjekapital
=	Til disposisjon

¹ Sum eiendeler – sum gjeld (ekskl. utbytte)=

(Konklusjonen er at hele årets overskudd pluss annen egenkapital fra tidligere (IB) kunne vært delt ut i utbytte)

Årsregnskapet

Lærerbok 5. utgave
en grunnleggende innføring

TROND KRISTOFFERSEN